

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

Measurement and Evaluation Learning

EDI2101_WEEK4; หลักการสร้างแบบทดสอบและการหาคุณภาพ

ประเภทแบบทดสอบวัดพุทธิพิสัย

1.แบบเลือกตอบ

- 1.1 หลายตัวเลือก (Multiple choice)
- 1.2 ถูก ผิด (True-false)
- 1.3 จับคู่ (Matching)
- 1.4 จัดลำดับ (Rearrangement)
- 1.5 เติมคำตอบ (Completion)

2.แบบเขียนตอบ

- 2.1 ตอบสั้น (Short answer)
- 2.2 ความเรียง (Essay)

รูปแบบการสอบวัดพุทธิพิสัย

ถ้าแบ่งประเภทของการสอบตามลักษณะของวิธีการสอบ จะแบ่งได้เป็น

- 1) การสอบปากเปล่า (Oral Test)
- 2) การสอบโดยการเขียน (Written Test)

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด
3. กำหนดชนิดของแบบทดสอบและศึกษาวิธีสร้าง
4. เขียนแบบทดสอบและตรวจทานแบบทดสอบ
5. ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC)
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. ทดลองสอบ (Try Out)
8. วิเคราะห์แบบทดสอบ หาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น
9. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

ลักษณะแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (multiple choice test) จะประกอบด้วย

1. **ตัวคำถาม (stem)** คือโจทย์หรือข้อความที่เป็นประโยคที่สมบูรณ์เป็นเพื่อการวัดความรู้ความสามารถ

2. **ตัวเลือก (options/alternative)** ตั้งแต่ 3 ตัวเลือกขึ้นไปอีก 1 ชุด รวมเป็น 1 ข้อ ในตัวเลือกนั้นจะมีทั้งคำตอบถูก (key) และ คำตอบผิด(distracter) ที่เป็นตัวลวงมาให้นักเรียนพิจารณา

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

1. คำถามควรเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ เพื่อจะช่วยให้มีความชัดเจน และเข้าใจง่ายกว่าประโยคบอกเล่า เช่น

ไม่ดี : ทONGคำจัดเป็น...

ก. แร่โลหะ

ง. แร่เชื้อเพลิง

ข. แร่ไอโลหะ

จ. แร่ประกอบหิน

ค. แร่รัตนชาติ

ดีขึ้น : ทONGคำจัดเป็นแร่ชนิดใด (ตัวเลือกคงเดิม)

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

2. เน้นจุดที่เป็นคำถามให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นปรนัย เช่น

ไม่ดี : สัตว์ในข้อใดแตกต่างจากพวก

ก. ช้าง   ง. วัว

ข. ล่อ   จ. ควาย

ค. ม้า

ไม่ดี เพราะไม่ได้บอกแง่มุมที่จะถามว่าต้องการเน้นด้านไหน หรือยึดสิ่งใดเป็นหลัก

ดีขึ้น : สัตว์ในข้อใดเกิดจากการผสมพันธุ์ที่แตกต่างจากพวก (ตัวเลือกคงเดิม)

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

3. หลีกเลี่ยงคำถามที่เป็นประโยคปฏิเสธ โดยเฉพาะปฏิเสธซ้อน แต่ถ้าจำเป็นต้องใช้ ประโยคปฏิเสธควรขีดเส้นใต้ให้ชัดเจน

ข้อใด ไม่ใช่ จำนวนตรรกยะ

4. การถามคำถามจะต้องสั้น กระชับรัดและได้ใจความ ไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย เช่น

ไม่ดี : การแปรงฟันสม่ำเสมอ จะช่วยให้สุขภาพภายในช่องปากสมบูรณ์ การแปรงฟัน ผิดวิธี จะทำให้เกิดสิ่งใด

ดีขึ้น : การแปรงฟันผิดวิธี จะทำให้เกิดสิ่งใด

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

5. ถามในสิ่งที่มีประโยชน์ เพราะจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่ดีงาม เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ กล่าวคือ ถ้าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีสังคมยอมรับ ให้ถามในทางที่ดี แต่ถ้าสิ่งใดไม่ดีสังคมไม่ยอมรับ ให้ถามในทางที่ไม่ดี เช่น

ไม่ดี : การเป็นหวัดคืออะไร

ดีขึ้น : การเป็นหวัดแสดงว่าร่างกายอยู่ในสภาพใด

6. ถามในสิ่งที่สามารถหาข้อยุติได้ตามหลักวิชา เพื่อให้เด็กได้ใช้ความคิด ไม่ถามในสิ่งที่เป็นความเชื่อ เช่น

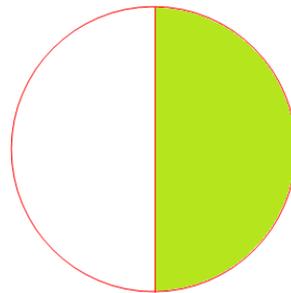
ไม่ดี : การแห่นางแมวเพื่อให้ฝนตก ควรทำพิธีเวลาใด จึงจะได้ผลดี

ไม่ดี เพราะเป็นการถามในสิ่งที่เป็นความเชื่อ ซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ได้

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

7. ควรถามพฤติกรรมที่ต้องใช้ความคิด และควรหลีกเลี่ยงการถามความจำจากตำรา
8. ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพราะถ้าใช้ภาษาที่ยากเกินไป เด็กก็จะไม่สามารถที่จะเข้าใจในความหมาย จึงไม่สามารถทำแบบทดสอบนั้นได้
9. ควรใช้คำถามที่ช่วยย้ให้เด็กชวนคิด และบางครั้งคำถามหรือตัวเลือกอาจเป็นรูปภาพ
สัญลักษณ์ สถานการณ์ เพื่อช่วยย้ให้เด็กอยากทำ เช่น
ไม่ดี : $(1/2)$ มีค่าเท่ากับเศษส่วนในข้อใด

ดีขึ้น : ส่วนที่แรงามีค่าเท่าใด

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

10. ตัวเลือกควรสั้น กระชับรัด และมีควมหมาย คำฟุ่มเฟือยตัดทิ้ง

11. ตัวเลือกแต่ละตัวควรมีความยาวเท่า ๆ กัน ถ้าตัวเลือกยาวไม่เท่ากัน ควรเรียงจากสั้นไปหายาว แต่ทั้งนี้ถ้าเป็น วัน เดือน พ.ศ. ตัวเลขหรือจำนวน ให้เรียงจากน้อยไปหามาก

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

12. หลีกเลี่ยงการเขียนตัวเลือกซ้ำซ้อนกัน หรือมีความหมายเหมือนกัน เพราะจะทำให้ตัวเลือกมีคุณค่าลดลง

ไม่ดี : น้ำปูนใสจัดอยู่ในสารชนิดใด

ก. กรด

ง. ด่างทับทิม

ข. ด่าง

จ. กรดเกลือ

ค. กรดสารส้ม

ไม่ดี เพราะตัวเลือก ค และ จ เป็นส่วนหนึ่งของตัวเลือก ก

ส่วนตัวเลือก ง เป็นส่วนหนึ่งของตัวเลือก ข

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

13. ตัวเลือกต้องเป็นเอกพันธ์กัน (homogeneity) หรือไม่ก็มีโครงสร้างสอดคล้องกัน เช่น

ไม่ดี : การทำลายป่าเกิดจากสาเหตุใด

ก. ความยากจน

ง. กฎหมายมีช่องว่าง

ข. ความเห็นแก่ตัว

จ. เจ้าหน้าที่ไม่กวัดขั้น

ค. คนต้องการที่ทำกิน

ไม่ดี เพราะตัวเลือก ก,ข เป็นเพียงวลี ส่วน ค,ง,จ เป็นประโยค
ดังนั้น ควรทำตัวเลือกให้มีโครงสร้างที่เหมือนกัน

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

14. ควรระมัดระวังการใช้ตัวเลือกประเภท ปลายเปิด และปลายปิด ซึ่งได้แก่ ถูกทุกข้อ ไม่มีข้อถูก ผิดทุกข้อ สรุปแน่นอนไม่ได้ เป็นต้น

15. หลีกเลี่ยงการเนะคำตอบ เพราะเพียงแค่เด็กสังเกตก็สามารถหาคำตอบได้โดยไม่ได้ใช้ ความคิดเลย เช่น

ข้อแรก ๆ ถามว่า สีเขียวในพืชเรียกว่าอะไร (คลอโรฟิล)

ข้อหลัง ๆ ถามว่า พืชสีเขียวซึ่งมีคลอโรฟิลจะปรุงอาหารได้ต้องอาศัยสิ่งใด

16. ไม่ควรถามในสิ่งที่เด็กคล่องปาก (คุ้นเคยและท่องได้)

การสร้างแบบทดสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

17. ควรกระจายตัวเลือกที่เป็นตัวถูกให้อยู่ในตำแหน่งที่ต่าง ๆ กัน และแต่ละตัวเลือกควรมีโอกาสเป็นตัวถูกในจำนวนที่เท่า ๆ กัน

18. หลีกเลี่ยงการเขียนตัวถูกที่ฟังเสียงหรือฟังความหมายกับตัวคำถาม เพราะจะเป็น การเน้นคำตอบ เช่น

ไม่ดี : จังหวัดใดผลิตเกลือสมุทรได้มากที่สุด

ก. อัญญา

ข. นครราชสีมา

ค. สมุทรสาคร

ข้อดีของแบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก (Multiple choice)

1. วัดพฤติกรรมทางการศึกษาได้หลายด้าน ตั้งแต่ความรู้ความจำไปจนถึงขั้นการประเมิน
2. เป็นแบบทดสอบที่ตรวจให้คะแนนง่าย ถูกต้อง รวดเร็ว และมีความเป็นปรนัย
3. สามารถควบคุมความยากง่ายของแบบทดสอบได้
4. เป็นแบบทดสอบที่ครูสามารถวินิจฉัยสาเหตุแห่งการทำแบบทดสอบผิดว่าเนื่องมาจากสาเหตุอะไรบ้าง โดยพิจารณาจากตัวเลือกต่าง ๆ จากกระดาษคำตอบ
5. มีความเชื่อมั่นสูง เพราะมีจำนวนแบบทดสอบมาก และตอบถูกโดยการเดามีน้อย
6. สามารถใช้สัญลักษณ์ รูปภาพหรือกราฟมาเขียนแบบทดสอบได้

ข้อจำกัดของแบบทดสอบหลายตัวเลือก(Multiple choice)

1. สร้างแบบทดสอบให้ดี ทำได้ยาก และใช้เวลาในการสร้างนาน
2. ไม่เหมาะที่จะวัดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเสนอแนวคิด หรือทักษะการเขียน
3. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงในการสร้างแบบทดสอบ

กิจกรรม 4

1. ให้นักศึกษาร่างข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ
2. นำข้อสอบในข้อ 1 มาสร้างเป็นแบบทดสอบใน Kahoot/ Word Wall /Quizizz

การพิจารณาลักษณะแบบทดสอบที่ดี

1. ความเป็นปรนัย (Objectivity)
2. ความตรง (Validity)
3. ความเชื่อมั่น (Reliability)
4. ความยาก(ง่าย) (Difficulty)
5. อำนาจจำแนก (Discrimination)
6. ประสิทธิภาพตัวลวง (Distracter Efficiency)

ความเป็นปรนัย (Objectivity)

ความเป็นปรนัย หมายความว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลครั้งนั้นมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของคำถาม ค่าของคะแนนหรืออันดับที่ที่วัดได้ตลอดจนการแปลงค่าคะแนนเป็นผลประเมินในการตัดสิน คุณค่าก็สอดคล้องตรงกัน

การพิจารณาความเป็นปรนัยของแบบทดสอบมีหลายประการ คุณสมบัติความเป็นปรนัยของแบบทดสอบที่สำคัญ ได้แก่คุณสมบัติ 3 ประการดังนี้

- 1) **ชัดเจนในความหมายของคำถาม** แบบทดสอบที่เป็นปรนัย ทุกคนที่อ่านแบบทดสอบไม่ว่าจะเป็นผู้สอบหรือผู้ตรวจแบบทดสอบย่อมจะเข้าใจตรงกันไม่ตีความไปคนละทาง
- 2) **ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน** แบบทดสอบที่มีความเป็นปรนัย ไม่ว่าจะเป็นผู้ออกแบบทดสอบหรือใครก็ตามสามารถตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน แบบทดสอบที่ผู้ตรวจเฉลยไม่ตรงกัน แสดงให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนในคำถามหรือคำตอบ
- 3) **แปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน** โดยทั่วไปแบบทดสอบปรนัยนั้นผู้ตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ศูนย์คะแนน

วิธีการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ

2.1 การวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลโดยไม่ใช่วิธีการทางสถิติ

2.2 การวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลโดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์เครื่องมือวัดโดยไม่ใช้วิธีการทางสถิติ

การตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมาย

แนวทางในการพิจารณา

- 1) ข้อคำถามครบถ้วนทุกเนื้อหาที่เรียนหรือไม่
- 2) จำนวนข้อคำถามของแต่ละเนื้อหา มีสัดส่วนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้หรือไม่
- 3) ข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงตามพฤติกรรมที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดหรือไม่

วิธีการตรวจสอบ

- 1) ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ
- 2) ตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบตารางกำหนดจำนวนข้อคำถาม (Test Blueprint)

การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดโดยใช้สถิติ

รายชื่อ

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- ค่าความยากง่าย (p)
- อำนาจจำแนก (r)
- ประสิทธิภาพตัวลวง
- ความเป็นปรนัย

ทั้งฉบับ

- ความตรง (Validity)
- ความเชื่อมั่น/ความเที่ยง (Reliability)

การวิเคราะห์ความตรงโดยใช้วิธีการทางสถิติ

ให้ผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามใน เครื่องมือกับเนื้อหาที่ต้องการวัด จากนั้นนำผลการประเมินมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC-Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ตัดสิน IOC ควรมีค่ามากกว่า 0.5

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC-Index of Item Objective Congruence)

ตัวอย่างตารางการหาค่า IOC

ตัวชี้วัดตามมาตรฐาน	ข้อสอบ	ผลการประเมิน		
		-1	0	1
ผู้เรียนสามารถบอกถึงหน้าที่หรือความแตกต่างของส่วนประกอบต่างๆของพืชได้	1. หน้าที่ของใบคืออะไร? ก. ยึดลำต้น ข. ดูดอาหาร ค. สังเคราะห์แสง ง. ลำเลียงอาหาร			
	2. ข้อใดเป็นพืชใบเลี้ยงคู่? ก. ข้าว ข. อ้อย ค. กัลฉ่าย ง. มะเขือ			

- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

1 หมายถึง สอดคล้อง

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC-Index of Item Objective Congruence)

ตัวอย่างตารางการหาค่า IOC

ข้อคำถาม	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	IOC
ข้อ 1	1	1	1	0	1	
ข้อ 2	1	0	-1	0	-1	

เกณฑ์การพิจารณา ข้อสอบที่ใช้ได้ คือ ข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป

สรุป

ข้อสอบข้อ 1 IOC= 0.8 นำไปใช้ทดสอบได้

ข้อสอบข้อ 2 IOC = -0.2 ต้องปรับปรุง

ค่าระดับความยากง่าย (Difficulty Index)

ระดับความยากง่าย หมายถึง สัดส่วน หรือเปอร์เซ็นต์ของจำนวนคนที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกต้องจากคนที่สอบทั้งหมด
ใช้สัญลักษณ์ "p"

ข้อสอบแบบเลือกตอบ (คะแนนแบบทวิภาค 0 กับ 1)

ข้อสอบแบบเขียนตอบ (คะแนนแบบพหุภาค มากกว่า 2 ค่า)

ค่าระดับความยากง่าย (Difficulty Index)

ค่าความยากง่าย (Difficulty Index)

มีค่าตั้งแต่ 0.00 จนถึง 1.00

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าความยากง่าย

ค่า $p = 0.00-0.19$	หมายความว่า ข้อสอบข้อนั้นยากเกินไป
ค่า $p = 0.20-0.39$	หมายความว่า ข้อสอบข้อนั้นค่อนข้างยาก
ค่า $p = 0.40-0.59$	หมายความว่า ข้อสอบข้อนั้นยากง่ายปานกลาง
ค่า $p = 0.60-0.79$	หมายความว่า ข้อสอบข้อนั้นค่อนข้างง่าย
ค่า $p = 0.80-1.00$	หมายความว่า ข้อสอบข้อนั้นง่ายเกินไป

เกณฑ์: ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายพอเหมาะ หรือมีคุณภาพดี

ค่า p ใกล้เคียง .50 หรือ อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80

(1) ค่าระดับความยากง่าย (Difficulty Index) ข้อสอบแบบเลือกตอบ

$$p = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

R	แทน	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูก
N	แทน	จำนวนคนที่สอบทั้งหมด
R_H	แทน	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูกในกลุ่มสูง
R_L	แทน	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูกในกลุ่มต่ำ
N_H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูง
N_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

ตัวอย่างตารางการหาค่าระดับความยากง่าย

ข้อ		กลุ่มสูง (R_H) (20 คน)	กลุ่มต่ำ (R_L) (20 คน)	
1	ก	4	6	
	ข*	9	3	12/40=0.3 นำไปใช้ได้/ค่อนข้างยาก
	ค	3	5	
	ง	6	4	
	รวม	20	20	

(2) ค่าระดับความยากง่าย (Difficulty Index) ข้อสอบแบบเขียนตอบ

1. ตรวจสอบและเรียงคะแนนรวมจากสูงที่สุดถึงต่ำสุด
2. แบ่งกลุ่มสูง (H) และกลุ่มต่ำ (L)
3. คำนวณสัดส่วนของคะแนนรวมรายข้อที่ได้จำแนกตามกลุ่ม

$$P_H = \frac{\Sigma H}{\Sigma T_H} \quad P_L = \frac{\Sigma L}{\Sigma T_L}$$

ΣH รวมคะแนนกลุ่มสูง

ΣT_H รวมคะแนนเต็มกลุ่มสูง

ΣL รวมคะแนนกลุ่มต่ำ

ΣT_L รวมคะแนนเต็มกลุ่มต่ำ

4. วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p)

ตัวอย่างตารางการหาค่าระดับความยากง่าย

ข้อ	คะแนนเต็ม	กลุ่มสูง (H) (4 คน)				กลุ่มต่ำ (L) (4 คน)			
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	10	10	10	9	8	5	8	8	7
2	10	9	10	8	9	8	7	6	3
3	20	20	15	15	17	15	9	10	8
4	30	25	25	24	20	16	17	13	10
5	30	16	10	10	7	11	7	6	2
รวม	100	80	70	68	61	60	48	43	30

ตัวอย่างตารางการหาค่าระดับความยากง่าย

ข้อ	คะแนนเต็ม	กลุ่มสูง (4 คน)		กลุ่มต่ำ (4 คน)		p _H	p _L	p _i
		ได้	เต็ม	ได้	เต็ม			
1	10	37	40	28	40	$37/40=.93$	$28/40=.70$	$65/80=.82$ $(0.93+0.7)/2=0.82$
2	10	36	40	24	40			
3	20	67	80	42	80			
4	30	94	120	56	120			
5	30	43	120	26	120			

อำนาจจำแนก (Discrimination)

ความสามารถในการจำแนกผู้สอบ ตามระดับความสามารถ

(Item Discrimination , r)

เป็นคุณสมบัติที่บ่งบอกถึงความสามารถของข้อสอบ ที่จำแนกเด็กเก่ง-อ่อน
จะมีค่า r เป็นตัวบ่งบอกว่าข้อสอบข้อใดมีค่า r สูง ๆ แสดงว่าข้อสอบข้อนั้นจำแนกได้ดี
หมายถึง ข้อสอบข้อนี้ใครทำถูกจะเป็นพวกกลุ่มคนเก่ง ใครทำผิดจะเป็นพวกกลุ่มอ่อน

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_{H/L}}$$

r	คือ อำนาจจำแนก
R_H	คือ จำนวนผู้สอบที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
R_L	คือ จำนวนผู้สอบที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
$N_{H/L}$	คือ จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูงหรือกลุ่มคะแนนต่ำ

อำนาจจำแนก (Discrimination)

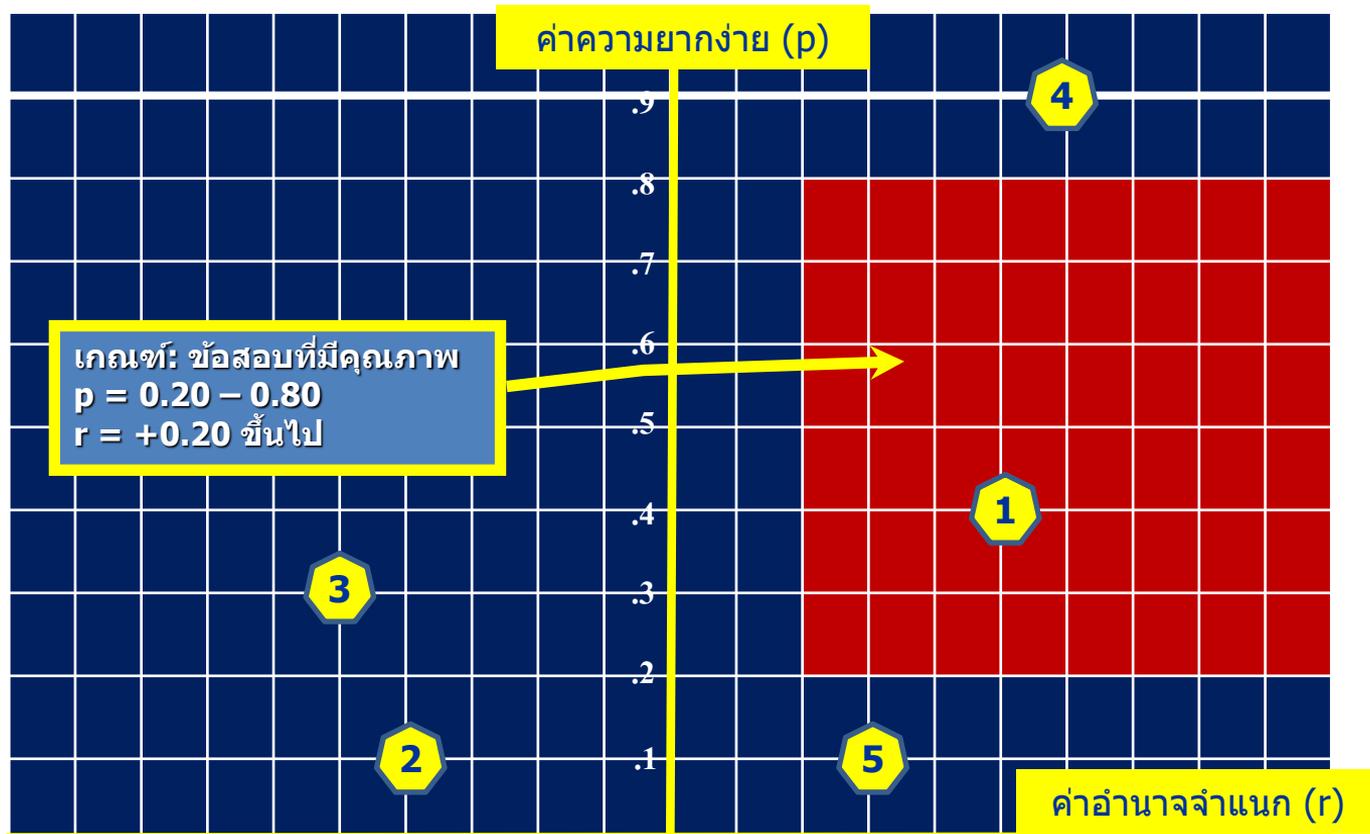
ค่าอำนาจจำแนก	ความหมาย
1.00	จำแนกดีเลิศ
0.80-0.99	จำแนกดีมาก
0.60-0.79	จำแนกดี
0.40-0.59	จำแนกได้ปานกลาง
0.20-0.39	จำแนกได้บ้าง
0.00-0.19	จำแนกไม่ค่อยได้ (ควรปรับปรุง)
<0	จำแนกไม่ได้ ควรตัดทิ้งสร้างข้อสอบใหม่

เกณฑ์ในการสรุปว่าข้อสอบมีคุณภาพดี

จงหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก

ข้อที่	ตัวเลือก	กลุ่มสูง (H=20)	กลุ่มต่ำ (L=20)	p	r	ความหมาย	สรุป
1	ก	3	4				
	(ข)	13	6	$(13+6)/40=0.48$	$(13-6)/20=0.35$	-ยากง่ายปานกลาง -อำนาจจำแนกได้บ้าง	นำไปใช้ทดสอบได้
	ค	-	3				
	ง	2	4				
	จ	2	3				

การคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ

ประสิทธิภาพของตัวลวง (Distracter Efficiency)

1. อำนาจจำแนกของตัวลวง r_w หมายถึง ค่าที่แสดงถึงการเลือกตัวเลือกนั้นๆว่า
ได้กลุ่มคะแนนต่ำลงตอบมากกว่ากลุ่มคะแนนสูง
ตัวลวงที่ดีควรมีค่า r_w เป็นบวก ควรมีค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป

$$r_w = \frac{R_L - R_H}{N_{H/L}}$$

r_w	คือ อำนาจจำแนกของตัวลวง
R_L	คือ จำนวนผู้สอบในกลุ่มอ่อน (คะแนนต่ำ) ที่เลือกตอบตัวลวงข้อนั้น
R_H	คือ จำนวนผู้สอบในกลุ่มเก่ง (คะแนนสูง) ที่เลือกตอบตัวลวงข้อนั้น
$N_{H/L}$	คือ จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูงหรือกลุ่มคะแนนต่ำ

ประสิทธิภาพของตัวลวง (Distracter Efficiency)

2. สัดส่วนของตัวลวง p_w หมายถึง สัดส่วนของจำนวนคนที่เลือกตัวลวงนั้นๆ
ตัวลวงที่ดีควรมีค่า p_w ควรมีค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป

$$p_w = \frac{R_L + R_H}{N}$$

p_w	คือ อำนาจจำแนกของตัวลวง
R_L	คือ จำนวนผู้สอบในกลุ่มอ่อน (คะแนนต่ำ) ที่เลือกตอบตัวลวงข้อนั้น
R_H	คือ จำนวนผู้สอบในกลุ่มเก่ง (คะแนนสูง) ที่เลือกตอบตัวลวงข้อนั้น
N	คือ จำนวนผู้สอบทั้งหมด

ตัวอย่าง : ข้อที่ 1

P = ค่าความยาก r = จำนวนจำแนก * = คำตอบที่ถูกต้อง

ข้อสอบ	ตัวเลือก	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	P	r	ผลการวิเคราะห์
1	1	2	3	0.079	0.031	คำตอบลวง ค่าอำนาจจำแนกต่ำ
	*2	28	18	0.719	0.313	ข้อที่ค่อนข้างง่าย ค่าอำนาจการจำแนกดี
	3	2	10	0.188	0.250	คำตอบลวง ค่าอำนาจการจำแนกพอใช้
	4	0	1	0.013	0.031	คำตอบลวง ค่าอำนาจการจำแนกต่ำ
	5	0	0	0.000	0.000	คำตอบลวง ไม่มีค่าอำนาจการจำแนก

วิเคราะห์เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพดี ถ้าดูข้อถูก *2 ค่า P = 0.719 แสดงว่าค่อนข้างไปทางง่าย ค่า r = 0.313 ดี แสดงว่าแยกคนเก่งกับคนอ่อนได้ ควรเก็บไว้

ความตรง/ความเที่ยงตรง (Validity)

ความตรง/ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือที่วัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการวัด อาจวัดได้ทั้งความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงโครงสร้าง

ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ แบ่งเป็น 4 ชนิด

- 1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content Validity)** หมายถึงแบบทดสอบนั้นมีคำถามสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร และได้สัดส่วนที่ถูกต้องตรงกับความจริง ซึ่งเราสามารถตรวจสอบดูได้จากการนำไปเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ทำไว้ในด้านเนื้อหาวิชา
- 2. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)** หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่จะวัดสมรรถภาพของสมองหรือพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ในภาคความมุ่งหมาย
- 3. ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)** หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถเร้าให้นักเรียนตอบสนองออกมาตรงตามสภาพความเป็นจริงของเขา เกณฑ์ที่ใช้เทียบก็คือสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของนักเรียน
- 4. ความเที่ยงตรงตามพยากรณ์ (Predictive Validity)** หมายถึงความสามารถพยากรณ์ผลการเรียนในอนาคตของนักเรียนได้ถูกต้องตามความเป็นจริง เกณฑ์ที่ใช้เทียบคือสภาพความเป็นจริงหรือสภาพความสำเร็จในอนาคตของผู้เรียน

วิธีตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

1. ตรวจสอบความสัมพันธ์กับเครื่องมือที่มีโครงสร้างเหมือนกัน โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
2. ตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)
3. ตรวจสอบด้วยการเทียบกับกลุ่มที่รู้ชัด โดยใช้สถิติทดสอบ

ค่าความเชื่อมั่น (reliability)/ความเที่ยง

ความเชื่อมั่น/ความเที่ยง หมายถึง ความคงเส้นคงวา ของคะแนนในการวัดแต่ละครั้ง หรือกล่าวได้ว่า เครื่องมือนั้นวัดครั้งใด ๆ ก็ได้ค่าเท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

การหาค่าความเชื่อมั่นได้จึงยึดหลักการสอบหลายๆ ครั้ง แล้วหาความสัมพันธ์ของคะแนนที่ได้จากการสอบหลายครั้งนั้น ถ้าคะแนนของนักเรียนแต่ละคนคงที่หรือขึ้นลงตามกันแสดงว่าแบบทดสอบนั้นมีค่าความเชื่อมั่นสูง

เกณฑ์การแปลผล

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.00 – 1.00 ยิ่งใกล้ 1.00 ยิ่งมีความเชื่อมั่นสูง

เกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นมีดังนี้

0.00 – 0.20 ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย

0.21 – 0.40 ความเชื่อมั่นต่ำ

0.41 – 0.70 ความเชื่อมั่นปานกลาง

0.71 – 1.00 ความเชื่อมั่นสูง

วิธีตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น/ความเที่ยง (Reliability)

1. การสอบซ้ำ (Test-retest method)
2. การวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency)
  1. วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (Split-half method)
  2. วิธีของ Kuder-Richardson (Kr20 , Kr21) สำหรับแบบสอบที่ให้คะแนนแบบ 0-1
3. วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha α method) สำหรับแบบสอบที่ให้คะแนนแบบ 0-1 หรือ มากกว่า 1